

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

Spørgetimen

Formanden:

Til at besvare spørgsmål i spørgetimen i dag har statsministeren udpeget udenrigsministeren og finansministeren.

Til udenrigsministeren er anmeldt følgende spørgsmål:

- Villy Søvndal (SF)
- Holger K. Nielsen (SF)
- Mogens Lykketoft (S)
- Rune Lund (EL)
- Per Kaalund (S)

Til finansministeren er indtil nu anmeldt følgende spørgsmål:

- Morten Helveg Petersen (RV)

Er der flere, der ønsker at melde sig som spørger? (*Ophold*). Det er ikke tilfældet. Så vil de pågældende medlemmer få ordet i den rækkefølge, der er nævnt.

Spm. nr. US 55

Villy Søvndal (SF):

Jeg vil spørge udenrigsministeren i forlængelse af sagerne om tortur i Afghanistan, hvor udenrigsministeren jo har udvist, kan man sige, en anden holdning end statsministeren, og det synes jeg at udenrigsministeren fortjener meget ros for. Den være hermed givet.

Jeg tænker på Nyhedsavisen den 5. januar, der har en overskrift – den kan nu være strammet – hvor der står, at udenrigsministeren har mistet tilliden til USA. Han redegør så for, at der har været så mange tilfælde af tortur i amerikansk varetægt, at han mener, at den danske regering ikke længere kan have fuld tillid til USA.

Nu synes jeg måske selv, det er vidtgående ikke at have tillid til USA, som jo er en nær allieret på mange måder. Er det ikke nærmere den nuværende administration, der er grund til at være ekstremt kritisk over for?

Jeg vil spørge udenrigsministeren: Ligger der i det her den erkendelse, at det er, når de ledende amerikanske politikere med Rumsfeld i spidsen åbner en ladeport ved at sige, at man ikke vil følge Genèvekonventionerne, at tillidsbruddet kommer?

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg takker da hr. Villy Søvndal for, at han har læst Nyhedsavisen fra den 5. januar. Det har jeg også gjort, og jeg kunne ikke genkende overskriften. Det er jo også det, hr. Villy Søvndal åbner op for.

Jeg siger ikke i interviewet, hvis man læser teksten dernede, at jeg har mistet tilliden til USA. Jeg beskriver, at jeg er dybt skuffet over de menneskerettighedskrænkelser, eksempler på tortur, som vi jo har fået i tidens løb. Det har selvfølgelig skuffet mig, for Amerika er et retssamfund, som har fælles værdier med Danmark og med Europa; vi har fælles mål omkring behandlingen af mennesker og menneskerettigheder. Derfor er jeg selvfølgelig skuffet over de sager.

Kl. 13.05

Men så siger jeg også i interviewet, at midt i al den elendighed bemærker jeg også det positive, at retssystemet fungerer, altså at det ikke er amerikansk indstilling og politik, at man skal tortere og nedværdige mennesker, og at der, hvis det sker, altså er et retssystem, der træder i kraft. Og det har der jo også været. Men selvfølgelig er det da skuffende, og det er det, jeg giver udtryk for, at der har været alle disse sager.

Villy Søvndal (SF):

Tak for svaret. Jeg vil spørge udenrigsministeren igen: Ser udenrigsministeren et mønster i det her? Altså, jeg kan næsten ikke nå i den korte tid at remse alle de sager op, der har været, men det virker jo ikke, som om det er undtagelsen, at det her sker. Det er så hyppigt, vi ser tilfælde af mis-handling.

Og der synes jeg bare, det er nærliggende at overveje: Er det ikke en del af et mønster, som er villet fra de politiske ledere? Da udmeldingen kom om, at man ikke ville acceptere Genèvekonventionens bindinger i forhold til de illegitime kombattanter, er det da ikke udenrigsministerens opfattelse, at man åbnede op med et signal om, at det var tilladt at gå langt, langt, langt videre, og at summen af enkeltsager kun kan forstås ud fra det generelle mønster?

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Nej, jeg tror ikke, der er noget generelt mønster. Man kan jo også se, at den amerikanske offentlighed og den amerikanske presse tager meget kraftigt fat i det. Vi andre har jo også protesteret, når det er sket, og sagt, at det her ikke er foreneligt med vores fælles principper, og det bekræf-